

25.31x31.65	1	עמוד 10	עולם קטן	08/04/2020	72692802-6
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

עמיחי שיקלי
זמן הקראה: 3 דקות

ונודה לך שיר חדש על גאולתנו ועל פדות נפשנו

כולנו חונכנו לחשוב שחווה המדינה היה יהודי מתבולל שהיהדות עניינה אותו כקליפת השום, אולם כל מי שיבחר לצלול אל הפרטים ואפילו יסתפק בצלילת שנורקל יגלה שההפך הוא הנכון. נתחיל באופן שבו הרצל מגדיר את הציונות בקונגרס הראשון: "הציונות היא שיבתנו אל היהדות עוד לפני שיבתנו אל ארץ היהודים".

רבות הן הדוגמאות לזיקתו העמוקה ההולכת וגוברת אל היהדות, אולם כאן נסתפק רק באנקדוטה אחת על הרצל הקשורה בסיפור יציאת מצרים. אלכס בין

מתאר בספרו 'תיאודור הרצל: ביוראפיה' את ימי לימודיו של הרצל בן השש ב"בית הספר הישראלי התיכוני הנורמלי" בבודפשט: "הזיכרון הקדום ביותר שנשאר לי מאותו בית ספר", כותב הרצל [...] הוא עניין המכות שקיבלתי משום שלא ידעתי את הפרטים של דבר יציאת ישראל ממצרים" [...] לימים יספר הרצל [...] "הסיפור על יציאת מצרים, כפי ששמע אותו בבית הספר וכפי שקרא עליו בספרים, עשה עליו רושם עז. והיה הדבר לפלא בעיניו על שהמורה מספר את הסיפור הזה על דבר שחרור עם ישראל מבית עבדים, מן העוני והרדיפות במילים יבשות כל כך. והוא ישב והסתכל בפני המורה: פניו היו שקטים וקרים, כאילו היה מספר איזה מעשה ממעשי יום יום".

36 שנים אחר כך תיקן

הרצל את המעוות ברומן שלו 'אלטנוילנד', ובו הקדיש פרק שלם לחג הפסח, שמתוכו מובא התיאור המופלא של מהלך הסדר הנערך בטבריה ותגובת גיבור הרומן פרידריך, המגלם את דמותו של הרצל:

"[...] הטקס העתיק והיפה של ליל הסדר החל. הכוס הראשונה נמזגה וליטבק האב קידש על היין ואמר: 'ותתן לנו ה' אלהינו, באהבה מועדים לשמחה, חגים וזמנים לששון, את יום חג המצות הזה, זמן חרותנו, מקרא קודש, זכר ליציאת מצרים' [...] וכך נמשכה לה החגיגה, שחלקה תפילה וחלקה מסיבה משפחתית. הסדר עורר את רגשותיו העזים ביותר של כל מי שמסוגל לחוש יראת כבוד כלפי הנשגב. החג הזה, היהודי ביותר מכל החגים [...] נחגג לפני מאות שנים בדיוק כמו בימינו. העולם השתנה, עמים נכחדו, אחרים הופיעו במקומם [...] ורק העם הזה נותר כפי שהיה, דבק במנהגיו, נאמן לעצמו, נוצר את זכר סבלותיהם של אבותיו. הוא ממשיך להתפלל לא-לוהיו, א-לוהי הנצח, במילים בנות אלפי שנים. זהו עם העבדות והחרות - ישראל! [...] הוא הרגיש כאילו מצא את עצמו מחדש ונחנק מרוב התרגשות. במאמצים גדולים עצר עצמו מלפרוץ בבכי קולני. כמעט שלושים שנה עברו מאז שהוא עצמו, כילד, שאל את ה'מה נשתנה'."

ייתכן מאוד שישל המגבלות על חופשי התנועה לא העלחתם להעטייד בהגדה חדשה לפסח תש"ף. בשביל זה אנחנו כאן ביקשנו מרבנים ומכותבים נוספים לכתוב בעבורכם קטע מיוחד לשנה זו שיתאים לקריאה בשולחן הסדר המצומצם לנוחיותכם, ליד כל קטע או חידות יש זמן הקראה משוער חג פסח כשר ושמח מעולם קטן!

רועי אהרוני